

Undervisning af medarbejderne gav sundere køer

Af kvægdyrlæge Camilla Solgaard

Ribeegnens Dyrlæger

Medlem af Dyrlæger & Ko

I januar 2018 ville Korsvanggaard ved Store Darum i Sydvestjylland gerne have gjort noget ved yversundheden i besætningen. Celletallet var på daværende tidspunkt 250.000 i geometrisk gennemsnit, og der var 0,42 yverlidelser pr. årsko. Løsningen var undervisning af medarbejderne. Allerede fire måneder senere var celletallet faldet med 100.000, og mængden af yverlidelser er i dag reduceret med en fjerdedel.

Et par måneder inden beslutningen om undervisning blev taget, var der blevet skiftet fra fiber til sand i sengebåsene, uden det umiddelbart havde givet resultater.

Sundhed: Korsvanggaard bruger undervisning af dyrlægen til at motivere og dygtiggøre medarbejderne. Resultaterne er betydeligt faldende celletal og reduceret kodødelighed.

»Celletallet var for højt, det var ved at stikke lidt af med antal behandlinger, og der var fem forskellige malkerutiner blandt de fem malkere i besætningen«, fortæller driftsleder Simon Bruun om situationen i januar 2018.

Forarbejdet er vigtigt

De ledende folk på bedriften havde selv i længere tid forsøgt at motivere malkerne til at ændre på rutinerne, inden jeg som dyrlæge blev bedt om at undervise på bedriften.

»Vi ville gerne have en med lidt mere autoritet til at un-

dervise medhjælperne. Det giver noget andet, at der kommer en fagperson ind og fortæller om emnet i stedet for, at det bare er os, der snakker«, siger Simon.

Inden selve undervisningen var jeg ude og gennemgå malkningen i besætningen, og efterfølgende holdt jeg et møde med ejeren, Søren Lundgaard, og de to driftsledere, Mads Refsgaard og Simon Bruun. Her kiggede vi på data fra besætningen og blev enige om hvilke tiltag, der kunne lade sig gøre i deres besætning, så der var

klare linjer, når jeg skulle undervise medhjælperne ugen efter.

Find det rette niveau

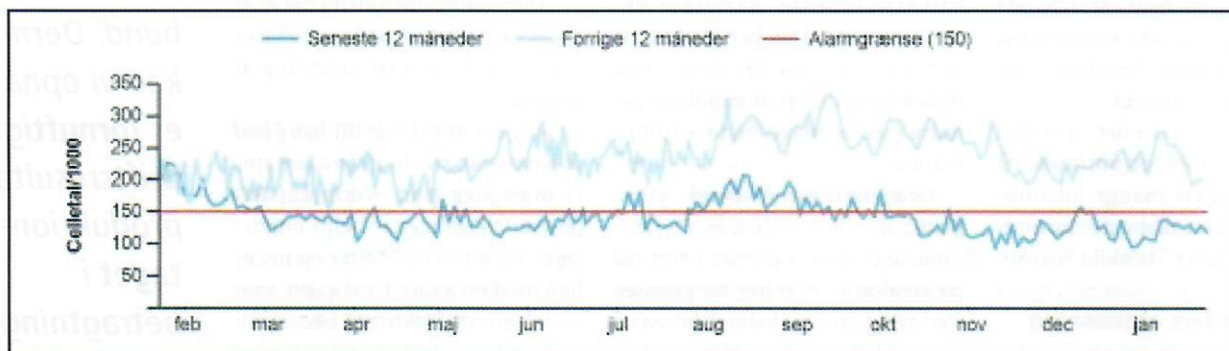
Undervisningsmaterialet blev lavet meget simpelt, da flere af deres medarbejdere ikke er særlig stærke i engelsk. Det bestod hovedsageligt af billeder og små videoer, som blev brugt til at forklare noget af teorien bag de ønskede ændringer og for at illustrere de ting, der ikke blev gjort optimalt på daværende tidspunkt.

Simon fortæller:

»Medarbejderne har taget godt imod det. Det virker til, at de har fanget det, og det, at de hurtigt har kunnet se resultater, har motiveret dem. Og så blev de virkelig bidt af det – det celletal skulle bare ned«.

I maj 2018 var celletallet nede på under 150.000 (geometrisk gennemsnit), og det

Celletal i leveret mælk, seneste 24 måneder

Udvikling: Celletallet i leveret mælk de seneste 12 måneder, sammenlignet med de forrige 12 måneder.

- en professionel samarbejdspartner

Dyrlæger & Ko består af 24 kvægpraksis og knap 100 professionelle kvægdyrlæger fordelt over hele landet. Vi har vores daglige gang i godt 1.600 besætninger med sundhedsrådgivningsaftale og tilsår således ca. 45% af den samlede malkekvægsbestand i Danmark.

Læs mere på
www.dyrlaegerogko.dk
eller på
www.facebook.com/dyrlaegerogko

Yversundhed: Celletallet faldt fra 250.000 til under 150.000, og antallet af yverbetændelser samt kodødeligheden blev markant mindre efter, at malkerne på Korsvanggaard var blevet undervist af dyrlægen. På billedet ses driftslederne Simon Bruun (t.v.) og Mads Refsgaard (t.h.).

er fortsat den rigtige vej siden. Der er på nuværende tidspunkt 0,3 yverlidelser pr. årsko, med en uændret behandlingsstrategi.

Find de syge køer i tide

I august 2018 blev jeg spurgt, om vi kunne lave et nyt forløb, der skulle udruste medarbejderne til at genkende en syg ko tidligt i forløbet.

»Der var en periode, hvor der var tre til fire køer i streg, der skulle have været opdaget, men hvor medarbejderne ikke havde den faglige viden til det endnu«, fortæller Simon som årsag til, at dette forløb blev sat i gang. Kodødeligheden var på daværende tidspunkt 4,2 pct.

Jeg lavede et oplæg og nogle

lister, der skulle lette opskrivningen af de syge dyr; og igen holdt Søren, Mads, Simon og jeg et møde, hvor materialet blev tilpasset.

Både teori og praksis

Undervisningsmaterialet var som ved yver-forløbet meget simpelt og baseret på billeder for at illustrere forskellen på den syge og den raske ko fra hoved til hale. For eksempel: Hvordan ser øjne, ører, hårlag, afføring med mere ud på en syg og en rask ko.

Efterfølgende var vi ude i stalden, hvor der var sorteret både raske og syge køer fra, som jeg kunne gennemgå sammen med medhjælperne. Forløbet fokuserede udelukkende på at finde syge køer

tidligt i forløbet og ikke på, hvad der skulle gøres ved disse køer, da driftslederne tager sig af dette.

Undervisning var en succes

»Det med sundheden er mindre håndgribeligt for medarbejderne, men nu finder de de syge køer i tide«, siger Simon. Kodødeligheden er faldet fra 4,2 til 3,2 pct. siden undervisningen.

»Vi har forbedret yversundheden helt vildt og det samme med dødeligheden – den har taget et dyk, og vi finder de syge køer noget før, så det har virkelig haft en stor effekt«, fortæller Simon om udbyttet af undervisningsforløbene.

Fremadrettet er der planer om undervisning i kalvesundhed, da flere forskellige personer skal varetage kalvepassningen, og ejer og driftsledere gerne vil være på forkant med eventuelle udfordringer, det kan medføre.

Korsvanggaard

- Ejer Søren Lundgaard
- 660 køer
- 586 ungdyr
- Ydelse 11.100 kg EKM
- Celletal 167.000
- 11 ansatte